Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testülete
8097 Nadap, Haladás út 56.
Tel/Fax: 06-22/470-001
e-mail cím: polgarmester@nadap.hu

2. napirend

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület és a Pénzügyi Bizottság 2022. április 22-ei rendes nyilvános ülésére

Tárgy: Javaslat a közterület használatáról szóló 13/2015 (VIII.31.) önkormányzati rendelet módosítására

Előterjesztő: Köteles Zoltán polgármester

Készítette: Szabóné Ánosi Ildikó jegyző

Előzetesen tárgyalja: Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének Pénzügyi és Bizottsága

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet **X**

Határozat normatív

egyedi

A döntéshez egyszerű

minősített többség szükséges.

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen x

nem

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni. **x**

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

Tisztelt Képviselő-testület!

Nadap Község Önkormányzatának Képviselő testülete 2015-ben fogadta el a közterület használatáról szóló 13/2015. (VIII.31.) önkormányzati rendeletet, majd 17/202.(XI.12.) rendeletével módosította.
A módosítás indoka a következő volt: a településen az építkezések miatt a megnövekedett tehergépjármű forgalom az utak állapotát nagymértékben rongálja, melyek fenntartása az önkormányzat kötelezettsége, azonban ez jelentős anyagi terhet jelent az önkormányzatnak. Ezért gondolta a képviselő-testület, hogy a 7,5 tonnánál nagyobb össztömegű gépjárművek behajtását a település közterületeire behajtási engedély meglétéhez köti, az engedély megadásáért útfenntartási hozzájárulási díjat számít fel, és az ebből származóbevételt az utak kátyúzására, javítására, szilárd burkolattal történő kiépítésére tudja fordítani.

2022. márciusában a Fejér Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízottja az előterjesztés mellékletében lévő tájékoztatót küldte meg az önkormányzatoknak az úthasználati díjjal kapcsolatosan, melynek lényege, hogy a hatályos jogszabályi környezet nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi közút használatáért útdíjat, hozzájárulást, a behajtási engedély kiadásáért pedig díjat állapítsanak meg.

A Kúria több döntésében is megállapította, hogy törvénysértő az az önkormányzati rendelet, ami a helyi közút használatát díjfizetési kötelezettséghez köti, mivel díjfizetési kötelezettség megállapítására semmilyen jogszabály nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak.

A Kormányhivatal felhívja az önkormányzatok figyelmét arra, hogy vizsgálják felül tárgyi rendeletüket, és szükség esetén módosítsák azt.

A Kormányhivatal tájékoztatására figyelemmel javaslom, hogy a képviselő-testület helyezze hatályon kívül a közterület használatáról szóló 13/2015. (VIII.31.) önkormányzati rendeletet 13/B. §-át és ennek megfelelően módosítsa a rendelet 3. mellékletét.

Fentiekre tekintettel az alábbi rendeletmódosítást terjesztem a Képviselő-testület elé.

Kérem a Pénzügyi Bizottságot, hogy javasolja elfogadásra, a Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés szerint fogadja el a rendeletet-tervezetet.

Nadap, 2022. április 11.

Tisztelettel:

Köteles Zoltán
polgármester

Határozati javaslat

Nadap Község Önkormányzat
Képviselő-testülete Pénzügyi Bizottságának
/2022.(IV.22.)
határozata

a közterület használatáról szóló rendelet módosításának elfogadásáról

Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének Pénzügyi Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek a közterület használatáról szóló önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelet-tervezet elfogadását az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően.

A határozat végrehajtásáért felelős: Bakos László a Pénzügyi Bizottság elnöke
A határozat végrehajtásának határideje: azonnali

Rendelet-tervezet

Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének /2022.(IV. .) önkormányzati rendelete a közterület használatáról szóló 13/2015 (VIII.31.) önkormányzati rendelet módosításáról

Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ Hatályát veszti Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének a közterület használatáról szóló 13/2015. (VIII.31.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 13/B.§-a.

2.§ A Rendelet 3. melléklete helyébe jelen rendelet 1. melléklete lép.

3.§ Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Köteles Zoltán
polgármester

Szabóné Ánosi Ildikó
jegyző

A rendelet a mai napon kihirdetésre került:

Nadap, 2022. április

Szabóné Ánosi Ildikó
jegyző

1. melléklet a ../2022.(IV.) önkormányzati rendelethez

„3. melléklet a 13/2015 (VIII.31.) önkormányzati rendelethez

BEHAJTÁSI ENGEDÉLY IRÁNTI KÉRELEM

1. Igénylő neve/ cég megnevezése:

.....

2. Lakcím/székhely/telephely:

.....

3. A behajtással érintett útvonal:

.....

4. A megközelítendő ingatlan címe/ helyrajzi száma

.....

5. Az engedély érvényességének kérelmezett időtartama

.....

6. A gépjármű tulajdonosa/ üzembentartója

.....

7. A gépjármű forgalmi rendszáma/hatsági jelzése/azonosítja

.....

8. A jármű megengedett legnagyobb össztömege

.....

9. A behajtási engedély kiadását az alábbi indokok alapján kérem

.....
.....
.....

A kérelem benyújtásával tudomásul veszem az alábbiakat és egyúttal hozzájárulok, hogy a kérelmen megadott adataimat az engedélyező hatóság a kérelem elbíráláshoz legfeljebb az engedély érvényességének időtartama alatt kezelje.

Nadap, ...

.....

aláírás"

Előzetes hatásvizsgálat
a rendelet-tervezetéhez

Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének /2022.(IV. .) önkormányzati rendelete a közterület használatáról szóló 13/2015 (VIII.31.) önkormányzati rendelet módosításáról

Társadalmi hatása:
A helyi lakosság és a helyben építkezők értesülnek arról, hogy az önkormányzat a kezelésében álló közútra történő behajtási korlátozás bevezetése törvényi keretek közt jogszerű közútkezelői intézkedés.

Gazdasági, költségvetési hatása:
A rendeletnek gazdasági, költségvetési hatása minimálisan érezhető lesz, mivel az úthasználati díjból az önkormányzatnak bevétele származhatott volna. Az önkormányzat költségvetése bevételi oldalról kevesebb forráshoz jut, ezáltal kevesebbet tud fordítani útjavításra, fenntartásra.

Környezeti, egészségügyi következményei:
A rendelet-tervezetnek környezeti és egészségügyi hatása nincs.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása:
A rendelet-tervezet elfogadása esetén a jelenlegi adminisztratív terhek nem emelkednek.

A rendelet megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:
A rendelet elfogadását a magasabb szintű jogszabálynak való megfelelés teszi szükségessé. A rendelet megalkotásának elmulasztása esetén a Kormányhivatal törvényességi felügyeleti intézkedéssel élhet.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:
A jogalkalmazáshoz szükséges szervezeti, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Indokolás

a rendelet-tervezetéhez

Nadap Község Önkormányzat Képviselő-testületének /2022.(IV. .) önkormányzati rendelete a közterület használatáról szóló 13/2015 (VIII.31.) önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

2022. márciusában a Fejér Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízottja tájékoztatta az önkormányzatokat az úthasználati díj megállapításával kapcsolatos szabályokról, melynek lényege, hogy a hatályos jogszabályi környezet nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi közút használatáért útdíjat, hozzájárulást, a behajtási engedély kiadásáért pedig díjat állapítsanak meg.

A Kúria több döntésében is megállapította, hogy törvénysértő az az önkormányzati rendelet, ami a helyi közút használatát díjfizetési kötelezettséghez köti, mivel díjfizetési kötelezettség megállapítására semmilyen jogszabály nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak.

Részletes indokolás

1.§ -hoz
Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

2.§-hoz
A rendelet 3. mellékletét képező behajtási engedély kérelem tartalmát módosítja.

3.§-hoz
Hatályba léptető rendelkezéséket tartalmaz.

FEJÉR MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KORMÁNYMEGBÍZOTT

Ügyiratszám: FE/02/1-8/2022.
Ügyintéző: Dr. Ivanits Viktor
Tárgy: tájékoztatás egyes helyi közutak használatának szabályairól

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK
CÍMZETES FŐJEGYZŐJE, JEGYZŐJE

SZÉKHELYÉN

Tisztelt Címzetes Főjegyző, Jegyző Asszony/Úr!

A ***„Magyarország helyi önkormányzatairól"*** **szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.)** 133. § (3) bekezdése értelmében a Kúria joggyakorlata alapján - a vonatkozó önkormányzati rendeletek felülvizsgálata érdekében - az alábbiakról tájékoztatom:

A Kúria Önkormányzati Tanácsa több olyan önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközését állapította meg az utóbbi időszakban, melyben az ***érintett önkormányzat egyes helyi közutak használatát díjfizetéshez kötötte.***

1. A Kúria gyakorlata alapján (Köf.5.042/2021/6. számú határozat, Köf.5.041/2021/7. számú határozat, Köf.5.036/2021/4. számú határozat, Köf.5.035/2021/5. számú határozat, Köf.5.033/2021/3. számú határozat, Köf.5.032/2021/3. számú határozat, Köf.5.029/2021/4. számú határozat, Köf.5.014/2012/8. számú határozat) **megállapítható, hogy *nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg.***

Az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 2. pontja a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozékaik kialakítását és fenntartását. **„A közúti közlekedésről" szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.)** 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja pedig a települési önkormányzatot jelöli ki a *helyi közutak kezelőjének.* A Kkt. rendelkezik a közút kezezőjéről, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg.

2. *A Kúria megvizsgálta, hogy jogosult-e az önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát behajtási engedélyhez kötni.*

A helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, tartalmát a Kkt. határozza meg, ezért a Kúria arra a megállapításra jutott, hogy az önkormányzati jogalkotó e törvényi keretek között alkothat szabályokat. A Kúria ezért több határozatában megállapította, hogy *az önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez (közútkezelői hozzájáruláshoz).*

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. Telefon: (06-22) 526-951 Fax: (06-22) 526-952,
E-mail: hivatal@fejer.gov.hu

3. *A Kúria vizsgálta, hogy az önkormányzat jogosult-e a közútkezelői hozzájárulás kiadását díjfizetéstől vagy úthasználatért fizetendő útfenntartási hozzájárulástól függővé tenni.*

A ***„Magyarország gazdasági stabilitásáról"*** **szóló 2011. évi CXCIV. törvény (a továbbiakban: Gst.)** 29. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *fizetési kötelezettséget előírni*, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani *kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet.*
A Kkt. nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra.
A Gst. 29. § (1) bekezdésére tekintettel a Kkt. két területen ad felhatalmazást díjfizetési kötelezettség megállapítására:

- díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében (Kkt. 33/A. §-33/C. §),
- közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §).

Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje Magyarország Kormánya, illetve a közlekedésért felelős miniszter (Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont), valamint koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén (Kkt. 9/C. § (1) bekezdés); a közutak nem közlekedési célú használata, illetve útcsatlakozás létesítése esetében pedig a közlekedésért felelős miniszter (Kkt. 39. § (3) bekezdés).

Úthasználati díj vagy úthasználatért fizetendő útfenntartási hozzájárulás – mint fizetési kötelezettség – megállapítására a helyi közutak tekintetében a Kkt. nem ad felhatalmazást. Így a Kkt. 34. § (2) bekezdése sem, amely a forgalmi rend kialakításra jogosítja fel a közút kezelőjét.

A Kúria gyakorlatában tehát *a helyi önkormányzat kezelésében álló közútra történő behajtási korlátozás bevezetése törvényi keretek között jogszerű közútkezelői intézkedés*, de az engedélyezés díjfizetés feltételéhez kötése a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában törvénysértő. A törvényi előírások alól a közútkezelői feladatok ellátásának finanszírozási nehézségei sem adnak felmentést.

5. *A Kúria vizsgálta azt is, hogy az önkormányzat jogosult-e az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése szerinti eredeti jogalkotói jogkörében olyan rendeletet alkotni, mely fizetési kötelezettséget állapít meg helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása érdekében.*

A helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, tartalmát a Kkt. határozza meg, ezért az önkormányzati jogalkotó e törvényi keretek között alkothat szabályokat. A helyi közút közlekedéssel összefüggő használata nem minősül *„törvény által nem szabályozott társadalmi viszonynak"*. Az önkormányzat csak a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyéhez.

A hatályos jogszabályi környezet nem teszi tehát lehetővé olyan tartalmú önkormányzati rendelet megalkotását, melynek alapján a helyi közút használatáért útdíjat, hozzájárulást, a behajtási engedély kiadásáért pedig díjat lehetne megállapítani.

6. *A Kúria döntéseinek elvi tartalma a következőkben összegezhető:*

- a helyi közutak használatát érintő súlykorlátozás bevezetéséhez kapcsolódó díjfizetési kötelezettség megállapítására a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak,
- törvénysértő, ha az önkormányzati rendelet úgy állapít meg (díj)fizetési kötelezettséget a közút közlekedési célú használatáért, hogy a törvény által kijelölt díjszedésre jogosultak között az önkormányzat nem szerepel,
- az önkormányzatok a közútfenntartást közfeladatként látják el, amelynek kereteit magasabb szintű jogforrások töltik ki; törvénysértő tehát az önkormányzati rendelet, ha annak ellenére állapít meg díjfizetési kötelezettséget, hogy törvény jelöli ki a díjszedésre jogosultakat és ezek között az önkormányzat nem szerepel.

7. Felhívom a figyelmet, hogy *a Kttv. 48. § (5b) bekezdése sem biztosít felhatalmazást arra, hogy az önkormányzat díjhoz kösse a behajtási kérelmet*.

A Kktv. 48. § (5b) bekezdésében foglalt rendeletalkotási felhatalmazás kizárólag arra jogosítja fel a helyi önkormányzatokat, hogy az általuk kezelt közutak kezelésének részletes szabályait megállapítsák, továbbá, hogy az általuk kezelt közutak építésével kapcsolatos minőségi követelményekre vonatkozó különleges szabályokat rendeletben állapítsák meg.

***„A meghatározott össztömeget, tengelyterhelést, tengelycsoport-terhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről"* szóló 36/2017. (IX. 18.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet)** 2. §-a már szabályozza a túlsúlyos és túlméretes jármű fogalmát, melyek a 3. § (1) bekezdése szerint kizárólag közútkezelői hozzájárulással közlekedhetnek. A hozzájárulást megadó szerv - a 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint - a kizárólag helyi közutat érintő közlekedés esetén a közút kezelője.

Az NFM rendelet 8. § (4) bekezdése a fizetendő eljárási díjról rendelkezik, mely szerint a hozzájárulás iránti kérelem benyújtásakor a hozzájárulást kérelmező eljárási díjat köteles megfizetni a közútkezelő részére; a 8. § (5) bekezdése szerint az eljárási díj mértékét az 1. melléklet tartalmazza. Az NFM rendelet 10. § (1) bekezdése a fizetendő túlsúlydíjról rendelkezik, a 10. § (9) bekezdése szerint a túlsúlydíj mértékét a 2. melléklet tartalmazza.

Fentiek alapján a Kkt. 48. § (5b) bekezdése sem ad felhatalmazást a behajtási kérelem díjhoz kötésére, és az NFM rendelet szabályozza a túlsúlyos és túlméretes járművek közlekedése esetén fizetendő eljárási díj és túlsúlydíj mértékét és megfizetésének módját.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását és munkája során történő alkalmazását.
Kérem, szíveskedjen gondoskodni arról, hogy a Képviselő-testület fentiek alapján vizsgálja felül tárgyi rendeletét és szükség esetén módosítsa azt.

Székesfehérvár, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Dr. Simon László

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. Telefon: (06-22) 526-951 Fax: (06-22) 526-952,
E-mail: hivatal@fejer.gov.hu

Digitálisan aláírta: Dr. Simon László 2022.03.21. 13:30:20